

Bruksela, 3 września 2025 r.
(OR. en)

12487/25

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2025/0184 (NLE)

POLCOM 219
SERVICES 52
FDI 47
COLAC 142

WNIOSEK

Od:	Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)
Data otrzymania:	3 września 2025 r.
Do:	Thérèse BLANCHET, sekretarz generalna Rady Unii Europejskiej
Nr dok. Kom.:	COM(2025) 339 final
Dotyczy:	Wniosek DECYZJA RADY w sprawie zawarcia, w imieniu Unii Europejskiej, Umowy przejściowej w sprawie handlu między Unią Europejską, z jednej strony, a Wspólnym Rynkiem Południa, Republiką Argentyńską, Federacyjną Republiką Brazylji, Republiką Paragwaju i Wschodnią Republiką Urugwaju, z drugiej strony

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2025) 339 final.

Załącznik: COM(2025) 339 final

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 3.9.2025 r.
COM(2025) 339 final

2025/0184 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie zawarcia, w imieniu Unii Europejskiej, Umowy przejściowej w sprawie handlu między Unią Europejską, z jednej strony, a Wspólnym Rynkiem Południa, Republiką Argentyńską, Federacyjną Republiką Brazylii, Republiką Paragwaju i Wschodnią Republiką Urugwaju, z drugiej strony

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

Załączony wniosek stanowi instrument prawny upoważniający do zawarcia Umowy przejściowej w sprawie handlu między Unią Europejską a Wspólnym Rynkiem Południa, Republiką Argentyńską, Federacyjną Republiką Brazylii, Republiką Paragwaju i Wschodnią Republiką Urugwaju (zwanej dalej „Umową przejściową w sprawie handlu”).

Załączony wniosek stanowi również instrument prawny upoważniający do tymczasowego stosowania Umowy przejściowej w sprawie handlu między Unią, z jednej strony, a co najmniej jednym Państwem-Sygnatariuszem MERCOSUR, z drugiej strony, zgodnie z art. 23.3 Umowy, do czasu zakończenia procedur niezbędnych do jej wejścia w życie. Umowa przejściowa w sprawie handlu wejdzie w życie po zakończeniu niezbędnych procedur wewnętrznych przez Unię, z jednej strony, oraz przez MERCOSUR i cztery Państwa-Sygnatariuszy, z drugiej strony. W Umowie przejściowa w sprawie handlu przewidziano możliwość tymczasowego stosowania całej Umowy przejściowej w sprawie handlu między Unią a co najmniej jednym Państwem-Sygnatariuszem MERCOSUR, tak aby umożliwić Unii oraz temu Państwu-Sygnatariuszowi lub tym Państwom-Sygnatariuszom MERCOSUR, które zakończyły swoje odpowiednie procedury wewnętrzne, skorzystanie z Umowy, gdy tylko będą do tego gotowe, bez konieczności oczekiwania na zakończenie procedur wewnętrznych przez wszystkie Strony.

Proponowana decyzja Rady obejmuje upoważnienie do tymczasowego stosowania jako część decyzji Rady upoważniającej do zawarcia Umowy przejściowej w sprawie handlu. W przeciwieństwie do innych przypadków tymczasowego stosowania umów międzynarodowych, w przypadku Umowy przejściowej w sprawie handlu tymczasowe stosowanie nie służy umożliwieniu Stronom tymczasowego stosowania części Umowy do czasu zakończenia niezbędnych procedur wewnętrznych w Unii – ma ono umożliwić tymczasowe stosowanie całej Umowy przejściowej w sprawie handlu w sytuacji, gdy Unia zakończy już swoje wewnętrzne procedury wejścia w życie Umowy przejściowej w sprawie handlu (tj. gdy zarówno Rada, jak i Parlament przeanalizują treść Umowy i wyrażą zgodę), a w tym czasie tylko niektóre (ale nie wszystkie) Państwa-Sygnatariusze MERCOSUR uczynią to samo. W tym kontekście wniosek dotyczący upoważnienia do tymczasowego stosowania Umowy przejściowej w sprawie handlu między Unią a co najmniej jednym Państwem-Sygnatariuszem MERCOSUR należy włączyć do proponowanej decyzji Rady w sprawie zawarcia Umowy przejściowej w sprawie handlu, zamiast do decyzji Rady w sprawie podpisania tej Umowy.

MERCOSUR¹ jest piątą gospodarką świata poza UE pod względem wartości PKB (2,9 bln EUR w 2023 r.) i jedenastym co do wielkości partnerem handlowym UE. Jest to ważny rynek, liczący ponad 270 mln mieszkańców, o dużym, dotąd niewykorzystanym potencjale, jeśli chodzi o handel i inwestycje. UE jest pierwszą ważną gospodarką, która zawarła z MERCOSUR kompleksową umowę handlową, dzięki czemu unijni eksporterzy, usługodawcy i inwestorzy zyskają tak ważną przewagę pioniera w tym regionie. Umowa przejściowa

¹ Wspólny Rynek Południa (oznaczany akronimem MERCOSUR od jego nazwy w języku hiszpańskim) to proces integracji regionalnej, którego inicjatorami były: Argentyna, Brazylia, Paragwaj i Urugwaj, a do którego dołączyły następnie: Wenezuela (obecnie zawieszona) i Boliwia (w trakcie procesu akcesyjnego). Jedynie Argentyna, Brazylia, Paragwaj i Urugwaj są stronami Umowy o partnerstwie UE-MERCOSUR.

w sprawie handlu wzmocni więzi między wiarygodnymi partnerami o podobnych poglądach i jest wyrazem zaangażowania obu stron na rzecz otwartego i zrównoważonego handlu opartego na zasadach, przeciwdziałając protekcjonizmowi. Stworzy ona ambitne i kompleksowe ramy dla stosunków handlowych, które przyczynią się do bezpieczeństwa gospodarczego i pomogą w sprostaniu globalnym wyzwaniom.

W dniu 13 września 1999 r. Rada Unii Europejskiej upoważniła Komisję Europejską do rozpoczęcia negocjacji z MERCOSUR i przyjęła wytyczne negocjacyjne. Negocjacje prowadzono w porozumieniu z Grupą Roboczą Rady ds. Ameryki Łacińskiej i Karaibów. Podczas negocjacji dotyczących części związanych z handlem konsultowano się z Komitetem ds. Polityki Handlowej. Proces negocjacyjny trwał ponad 25 lat. Negocjacje dotyczące części związanych z handlem jako pierwsze zostały zakończone na szczepku politycznym w czerwcu 2019 r., a negocjacje dotyczące części związanej z polityką i współpracą – w czerwcu 2020 r. W latach 2023–2024 UE i MERCOSUR wynegocjowały dodatkowe elementy, w szczególności załącznik do rozdziału dotyczącego handlu i zrównoważonego rozwoju, zawierający m.in. dalej idące zobowiązania w kwestii wylesiania, a także postanowienia zapewniające MERCOSUR większą elastyczność w ramach niektórych zobowiązań związanych z polityką przemysłową (np. w zamówieniach publicznych). UE i MERCOSUR oraz należące do niego państwa zakończyły negocjacje w sprawie Umowy o partnerstwie między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi a Wspólnym Rynkiem Południa, Republiką Argentyńską, Federacyjną Republiką Brazylii, Republiką Paragwaju i Wschodnią Republiką Urugwaju (zwanej dalej „Umową o partnerstwie UE–MERCOSUR”) w dniu 6 grudnia 2024 r. w Montevideo, w Urugwaju.

Przyjęte w wyniku tych negocjacji teksty dotyczące liberalizacji handlu i inwestycji Komisja opublikowała w sierpniu 2019 r. i w grudniu 2024 r.

Efektem negocjacji są dwa instrumenty prawne:

1. Umowa o partnerstwie UE–MERCOSUR, która będzie obejmowała a) filar polityki i współpracy oraz b) filar handlowy, a także
2. Umowa przejściowa w sprawie handlu dotycząca liberalizacji handlu i inwestycji.

Umowa przejściowa w sprawie handlu została podpisana w dniu, równocześnie z Umową o partnerstwie UE–MERCOSUR. Zgodnie z art. 23.2 ust. 1 Umowa przejściowa w sprawie handlu wejdzie w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu, w którym Strony powiadomiły się wzajemnie na piśmie o zakończeniu swoich odpowiednich procedur wewnętrznych wymaganych do tego celu. Umowa przejściowa w sprawie handlu wygaśnie i zostanie zastąpiona Umową o partnerstwie UE–MERCOSUR, gdy tylko ta druga wejdzie w życie, po zakończeniu procesu jej ratyfikacji.

- **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

Umowa przejściowa w sprawie handlu określa kompleksowe ramy prawne dla stosunków handlowych i inwestycyjnych między UE a MERCOSUR. Będzie obowiązywała do czasu wejścia w życie Umowy o partnerstwie UE–MERCOSUR.

Umowa przejściowa w sprawie handlu zastąpi tytuł II Międzyregionalnej ramowej umowy o współpracy między Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi, a Wspólnym Rynkiem Ameryki Południowej i jego państwami-stronami, podpisanej w Madrycie w dniu 15 grudnia 1995 r.

Umowa przejściowa w sprawie handlu jest w pełni zgodna z ogólną wizją UE na temat jej partnerstwa z Ameryką Łacińską i Karaibami, którą to wizję przedstawiono we wspólnym

komunikacie do Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie nowego programu na rzecz stosunków między UE a Ameryką Łacińską i Karaibami, przyjętym w dniu 7 czerwca 2023 r.

Ponadto Umowa przejściowa w sprawie handlu jest zgodna z komunikatem „Przegląd polityki handlowej – otwarta, zrównoważona i asertywna polityka handlowa” z lutego 2021 r., który ściśle wiąże politykę handlową i inwestycyjną z europejskimi i uniwersalnymi normami i wartościami oprócz podstawowych interesów gospodarczych, kładąc większy nacisk na zrównoważony rozwój, prawa człowieka, problem uchylania się od opodatkowania, ochronę konsumentów oraz odpowiedzialny i uczciwy handel.

- **Spójność z innymi politykami Unii**

Umowa przejściowa UE–MERCOSUR w sprawie handlu jest w pełni zgodna z polityką Unii Europejskiej i nie będzie wymagała od niej wprowadzenia zmian w unijnych przepisach ustawowych, wykonawczych ani normach w żadnym z obszarów objętych regulacją, np. przepisach technicznych i normach dotyczących produktów, przepisach sanitarnych lub fitosanitarnych, rozporządzeniach dotyczących żywności i bezpieczeństwa, normach bezpieczeństwa i higieny, przepisach regulujących GMO, ochronę środowiska lub ochronę konsumentów.

Umowa przejściowa UE–MERCOSUR w sprawie handlu zawiera również rozdział dotyczący handlu i zrównoważonego rozwoju, który łączy tę Umowę z ogólnymi celami w zakresie zrównoważonego rozwoju i celami szczegółowymi w dziedzinie pracy, środowiska i zmiany klimatu.

Ponadto Umowa przejściowa UE–MERCOSUR w sprawie handlu chroni usługi publiczne i gwarantuje, że prawo rządów do wprowadzania regulacji w interesie publicznym zostanie w pełni zachowane i będzie stanowiło główną zasadę leżącą u jej podstaw.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

- **Podstawa prawna**

Komisja nadała efektom negocjacji z MERCOSUR formę dwóch samodzielnych, choć powiązanych ze sobą umów: Umowy przejściowej w sprawie handlu i Umowy o partnerstwie UE–MERCOSUR.

Zgodnie z postanowieniami Traktatów i orzecznictwem Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości, w szczególności jego opinią nr 2/15 z dnia 16 maja 2017 r. w sprawie umowy o wolnym handlu UE–Singapur, wszystkie obszary objęte Umową przejściową w sprawie handlu wchodzą w zakres wyłącznych kompetencji zewnętrznych Unii Europejskiej, a w szczególności w zakres art. 91, art. 100 ust. 2 i art. 207 TFUE.

W efekcie Umowa przejściowa w sprawie handlu ma zostać zawarta przez Unię na mocy decyzji Rady wydanej na podstawie art. 218 ust. 6 TFUE po uzyskaniu zgody Parlamentu Europejskiego.

Zgodnie z art. 218 ust. 7 TFUE Rada może upoważnić Komisję do zatwierdzenia w imieniu Unii zmian w umowie, w razie potrzeby z zastrzeżeniem warunków szczegółowych, które Rada może dołączyć do takiego upoważnienia.

Na mocy decyzji Rady wydanej na podstawie art. 218 ust. 5 TFUE należy zezwolić na tymczasowe stosowanie Umowy między Unią, z jednej strony, a co najmniej jednym

Państwem-Sygnatariuszem MERCOSUR, z drugiej strony, zgodnie z art. 23.3 Umowy przejściowej w sprawie handlu.

- **Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)**

Umowa przejściowa UE–MERCOSUR w sprawie handlu w wersji przedstawionej Radzie nie obejmuje żadnych kwestii, które wykraczają poza zakres wyłącznych kompetencji UE.

- **Proporcjonalność**

Umowy handlowe są właściwym sposobem regulowania dostępu do rynku i powiązanych obszarów kompleksowych stosunków gospodarczych z państwem trzecim spoza UE. Nie istnieją żadne alternatywne środki, które czyniłyby takie zobowiązania i wysiłki na rzecz liberalizacji prawnie wiążącymi.

Niniejsza inicjatywa służy bezpośrednio realizacji celu Unii w zakresie działań zewnętrznych i przyczynia się do realizacji priorytetu politycznego „Silniejsza pozycja UE na arenie międzynarodowej”. Jest ona zgodna z kierunkami globalnej strategii na rzecz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii Europejskiej, które zakładają, że aby zrealizować priorytety działań zewnętrznych UE, należy współdziałać z innymi państwami i w sposób odpowiedzialny zreorganizować partnerstwa zewnętrzne. Przyczynia się ona do realizacji celów UE w zakresie handlu i rozwoju. Wniosek jest zgodny z Europejskim Zielonym Ładem.

Negocjacje z MERCOSUR dotyczące Umowy przejściowej w sprawie handlu prowadzono zgodnie z wytycznymi negocjacyjnymi określonymi przez Radę. Wynik negocjacji nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia celów polityki określonych w wytycznych negocjacyjnych.

- **Wybór instrumentu**

Niniejszy wniosek dotyczący decyzji Rady zostaje przedłożony zgodnie z art. 218 ust. 5 i 6 TFUE, w których przewidziano przyjęcie przez Radę decyzji upoważniającej, odpowiednio, do tymczasowego stosowania umowy międzynarodowej oraz do zawarcia umowy międzynarodowej. Nie istnieje żaden inny instrument prawny, który mógłby posłużyć do osiągnięcia celu wyrażonego w niniejszym wniosku.

3. WYNIKI OCEN *EX POST*, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Podczas negocjacji z MERCOSUR zlecono wykonawcy zewnętrznemu przeprowadzenie oceny skutków w kontekście zrównoważonego rozwoju w celu zbadania potencjalnych skutków gospodarczych, społecznych i środowiskowych części Umowy dotyczącej handlu. Ocena skutków została uwzględniona w negocjacjach i stanowiła źródło informacji dla negocjatorów i służb Komisji. Sprawozdanie końcowe opublikowano w dniu 29 marca 2021 r.

Opracowując ocenę skutków, wykonawca przeprowadził szerokie konsultacje z ekspertami wewnętrznymi i zewnętrznymi, zorganizował konsultacje publiczne i warsztaty, przeprowadził ankiety za pomocą kwestionariuszy online oraz odbył spotkania dwustronne i rozmowy z przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego zarówno w Europie, jak i w MERCOSUR. Konsultacje przeprowadzone w ramach prac nad oceną skutków stanowiły

ważny i skuteczny sposób na włączenie kluczowych zainteresowanych stron i społeczeństwa obywatelskiego, co przełożyło się na znaczny poziom zaangażowania z ich strony.

Przez cały czas trwania procesu negocjacyjnego, w tym przed rozpoczęciem i po zakończeniu każdej rundy negocjacji, Komisja informowała państwa członkowskie UE i konsultowała się z nimi ustnie i pisemnie na temat poszczególnych kwestii będących przedmiotem negocjacji za pośrednictwem Komitetu ds. Polityki Handlowej Rady. Także Parlament Europejski był regularnie informowany i zasięgano jego opinii za pośrednictwem Komisji Handlu Międzynarodowego (INTA), a przede wszystkim grupy monitorującej ds. umowy o wolnym handlu UE–MERCOSUR. Projekty wniosków oraz teksty będące wynikiem negocjacji były przysyłane obu instytucjom w trakcie całego procesu negocjacyjnego. W trakcie negocjacji Komisja zorganizowała również szereg spotkań i kontaktów ze społeczeństwem obywatelskim (dialogi ze społeczeństwem obywatelskim) w celu omówienia postępów i stanowisk negocjacyjnych.

- **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy eksperckiej**

„Ocena skutków w kontekście zrównoważonego rozwoju na potrzeby negocjacji w sprawie układu o stowarzyszeniu między Unią Europejską a MERCOSUR” została przeprowadzona przez wykonawcę zewnętrznego, London School of Economics Enterprise. Zawarto w niej analizę potencjalnego wpływu umowy handlowej na gospodarkę, społeczeństwo, prawa człowieka i środowisko.

Po zakończeniu negocjacji i z uwzględnieniem ich wyników służby Komisji przeprowadziły „Ocenę ekonomiczną wyników negocjacji”.

- **Ocena skutków**

Ocena skutków składa się z dwóch uzupełniających się nawzajem elementów. Pierwszy z nich to rzetelna analiza skutków gospodarczych, społecznych, wpływu na prawa człowieka i środowisko, jakie negocjowana umowa handlowa mogłaby mieć w UE, w państwach MERCOSUR i w innych powiązanych państwach. Drugi element to szeroko zakrojony proces konsultacji z udziałem zainteresowanych stron, który przeprowadzono w UE i w państwach MERCOSUR, a który był okazją do zebrania i wymiany informacji, konsultacji i rozpowszechnienia wyników. Ocena skutków wniosła istotny wkład w proces przygotowania ewentualnych środków wspomagających i łagodzących, m.in. dzięki propozycjom przedstawionym w badaniu.

W sprawozdaniu wykorzystano dynamiczną wersję modelu GTAP do zbadania skutków dwóch scenariuszy – zachowawczego i bardziej ambitnego – w odniesieniu do wyniku negocjacji w kwestii obniżenia środków taryfowych i pozataryfowych przez obie strony. Według scenariusza zachowawczego do 2032 r. PKB w UE wzrośnie o 10,9 mld EUR (0,1 %), a w MERCOSUR – o 7,4 mld EUR (0,3 %) w porównaniu z modelem bazowym zakładającym brak umowy o wolnym handlu. Według scenariusza ambitnego PKB w UE wzrośnie o 15 mld EUR, a w MERCOSUR – o 11,4 mld EUR.

W ocenie ekonomicznej wyników negocjacji skupiono się na skutkach gospodarczych rzeczywistego wyniku negocjacji. W przeciwieństwie do oceny skutków, nie oparto jej na założeniach dotyczących oczekiwanego wyniku umowy. W ocenie skutków uwzględniono dwa możliwe scenariusze – zachowawczy i ambitny – w odniesieniu do wyniku negocjacji w kwestii zmniejszenia barier w handlu za pomocą środków taryfowych i pozataryfowych. W ocenie ekonomicznej wyników negocjacji oszacowano wpływ gospodarczy na podstawie

rzeczywistych ustępstw, jeśli chodzi o środki taryfowe i pozataryfowe. Uwzględniono w niej również fakt, że Zjednoczone Królestwo nie jest już członkiem UE. Tłumaczy to różnicę w szacowanym wpływie umowy wskazanym w ocenie ekonomicznej w porównaniu z oceną skutków. Ponadto analiza zawarta w ocenie ekonomicznej wyników negocjacji jest aktualizowana z uwzględnieniem najnowszych zmian w polityce handlowej UE.

- **Sprawność regulacyjna i uproszczenie**

Umowa przejściowa UE–MERCOSUR w sprawie handlu nie podlega procedurom REFIT. Zawiera jednak ramy dla uproszczonych procedur handlowych i inwestycyjnych oraz niższych kosztów związanych z wywozem i inwestycjami, a dzięki temu zwiększy możliwości handlowe i inwestycyjne małych i średnich przedsiębiorstw na obu rynkach. Wśród spodziewanych korzyści wymienić należy: większą przejrzystość, mniej uciążliwe przepisy techniczne, wymagania w zakresie zgodności, procedury celne i reguły pochodzenia, lepszą ochronę praw własności intelektualnej i oznaczeń geograficznych, lepszy dostęp do procedur udzielania zamówień rządowych, a także specjalny rozdział, który ma ułatwić MŚP skorzystanie z możliwości wynikających z Umowy.

- **Prawa podstawowe**

Wniosek nie ma wpływu na ochronę praw podstawowych w Unii.

4. WPLYW NA BUDŻET

Umowa przejściowa w sprawie handlu będzie miała wpływ finansowy na budżet UE po stronie dochodów. Umowa przejściowa w sprawie handlu, po jej wejściu w życie, spowoduje utratę należności celnych szacowaną na 330 mln EUR. Po pełnym wdrożeniu Umowy przejściowej w sprawie handlu po stronie UE (po 15 latach od jej wejścia w życie) roczna utrata należności celnych osiągnie według szacunków 1 mld EUR. Szacunki te opierają się na przewidywanych zmianach w handlu w ciągu najbliższych 15 lat, w przypadku gdyby żadna umowa nie została zawarta. Oczekiwany jest jednak pośredni pozytywny wpływ w związku ze wzrostem zasobów związanych z podatkiem od wartości dodanej i dochodem narodowym brutto.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

- **Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania**

Umowa przejściowa w sprawie handlu obejmuje postanowienia instytucjonalne określające strukturę wspólnych organów mających stale monitorować wprowadzanie w życie, funkcjonowanie i wpływ tej umowy. Te ramy instytucjonalne zostaną zastąpione instytucjami ustanowionymi na mocy Umowy o partnerstwie UE–MERCOSUR z chwilą jej wejścia w życie.

Rozdział instytucjonalny Umowy przejściowej w sprawie handlu określa szczególne funkcje Rady ds. Handlu, która będzie nadzorować realizację celów tej umowy i jej wdrażanie, oraz Komitetu ds. Handlu, który będzie wspierać Radę ds. Handlu w wykonywaniu jej obowiązków.

Komitet ds. Handlu będzie nadzorował prace wyspecjalizowanych podkomitetów i innych organów ustanowionych na mocy Umowy przejściowej w sprawie handlu.

- **Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku**

Umowa przejściowa w sprawie handlu tworzy spójne, kompleksowe, aktualne i prawnie wiążące ramy dla stosunków handlowych UE z MERCOSUR. Przyczyniając się do rozszerzenia i dywersyfikacji stosunków gospodarczych i handlowych, będzie ona wspierać handel i inwestycje.

Dzięki tej umowie UE chce zapewnić swoim podmiotom jak najlepsze warunki działania na rynku MERCOSUR. Umowa przejściowa w sprawie handlu wykracza poza istniejące zobowiązania WTO w wielu obszarach, takich jak handel towarami, handel usługami, zamówienia rządowe, bariery pozataryfowe oraz ochrona i egzekwowanie praw własności intelektualnej, w tym oznaczeń geograficznych. We wszystkich tych obszarach państwa MERCOSUR zaakceptowały znaczące nowe zobowiązania w porównaniu z warunkami WTO. Umowa przejściowa w sprawie handlu zawiera również zaawansowane postanowienia dotyczące handlu i zrównoważonego rozwoju, w tym daleko idące zobowiązanie w kwestii wylesiania.

Umowa spełnia kryteria zawarte w art. XXIV GATT (eliminacja cel i innych przepisów restrykcyjnych w handlu w odniesieniu do zasadniczo całej wymiany handlowej między stronami), a także art. V GATS, w którym przewidziano podobne kryterium w odniesieniu do usług.

Zgodnie z celami sformułowanymi w wytycznych negocjacyjnych Komisja zagwarantowała w szczególności, co następuje:

- 1) całkowite zniesienie – z upływem czasu – cel na 91 % towarów wywożonych przez przedsiębiorstwa UE do MERCOSUR. Pozwoli to zaoszczędzić na cłach ponad 4 mld EUR rocznie. Na przykład państwa MERCOSUR zniosą wysokie cła na produkty przemysłowe, takie jak samochody (35 %), części samochodowe (14–18 %), maszyny (14–20 %), chemikalia (do 18 %), odzież (do 35 %), produkty farmaceutyczne (do 14 %), obuwie skórzane (do 35 %) czy wyroby tekstylne (do 35 %). Umowa spowoduje również stopniowe zniesienie cel na wywóz żywności i napojów z UE, takich jak wino (27 %), czekolada (20 %), napoje spirytusowe (20–35 %), herbatniki (16–18 %), brzoskwinie w puszkach (55 %) czy napoje bezalkoholowe (20–35 %). Umowa zapewni także bezcłowy, objęty kontyngentami dostęp do rynku MERCOSUR dla unijnych produktów mleczarskich (obecne cło wynosi 28 %), w szczególności serów;
- 2) zrównoważone otwarcie rynku przez UE, ponieważ umowa zniesie cła przywozowe na 92 % towarów z MERCOSUR wywożonych do UE. Wrażliwe produkty rolne, takie jak wołowina, cukier czy drób, są objęte preferencyjnym traktowaniem jedynie w ograniczonych ilościach dzięki starannie skalibrowanym kontyngentom taryfowym;
- 3) w przypadku Argentyny, Urugwaju i Paragwaju umowa całkowicie wyeliminuje podatki wywozowe od surowców i produktów przemysłowych lub zagwarantuje zerową stawkę tych podatków. Obniży również podatki wywozowe od towarów rolnych (Argentyna) lub je wyeliminuje (Urugwaj, Paragwaj i Brazylia). Jeżeli chodzi o produkty przemysłowe, Brazylia zredukowała do zera podatek od surowców niezbędnych do dywersyfikacji gospodarczej UE (nikiel, miedź, aluminium, surowce stalowe, stal, tytan). Brazylia zachowała margines decyzyjny umożliwiający jej nakładanie cel wywozowych na niektóre surowce – w takich przypadkach UE wynegocjowała preferencje w wysokości co najmniej 50 % od

jakiegokolwiek podatku wywozowego wprowadzonego w przyszłości przez Brazylię oraz pułap dla takiego podatku wynoszący 25 %;

- 4) solidny dwustronny mechanizm ochronny, umożliwiający UE i państwom MERCOSUR wprowadzanie tymczasowych środków regulujących przywóz w sytuacjach nieoczekiwanego, znacznego wzrostu przywozu, który powoduje poważną szkodę ich przemysłowi krajowemu lub grozi wyrządzeniem takiej szkody. Te środki ochronne mają również zastosowanie do towarów rolnych objętych systemem kontyngentów taryfowych lub mogą być ograniczone, w stosownych przypadkach, do terytorium unijnych regionów najbardziej oddalonych;
- 5) do wszystkich produktów – niezależnie od tego, czy są produkowane w kraju, czy przywożone do UE – nadal mają zastosowanie najwyższe normy bezpieczeństwa żywności oraz zdrowia zwierząt i roślin. Obowiązuje zasada ostrożności. W umowie przewidziano ściślejszą współpracę z organami państw partnerskich oraz szybszy przepływ informacji dotyczących potencjalnych czynników ryzyka dzięki bardziej bezpośredniemu i skuteczniejszemu systemowi informacji i powiadamiania;
- 6) kompleksowy rozdział dotyczący handlu i zrównoważonego rozwoju, którego celem jest zapewnienie, aby handel wspierał ochronę środowiska i rozwój społeczny. Rozdział ten dotyczy takich kwestii jak zrównoważona gospodarka leśna i ochrona lasów, poszanowanie praw pracowniczych i wspieranie odpowiedzialnego prowadzenia działalności gospodarczej. Obejmuje on również szczegółowe postanowienia dotyczące rozstrzygania sporów oraz specjalny mechanizm przeglądu. Rozdział ten zawiera także jednoznaczne zobowiązanie do skutecznego wdrożenia porozumienia klimatycznego z Paryża, które również uznano za zasadniczy element Umowy o partnerstwie UE–MERCOSUR, co oznacza, że możliwe jest zawieszenie Umowy przejściowej w sprawie handlu, jeżeli jedna ze Stron wystąpi z porozumienia paryskiego lub przestanie być jego stroną „w dobrej wierze”. W załączniku do rozdziału dotyczącego handlu i zrównoważonego rozwoju Strony zobowiązują się do wprowadzenia środków mających na celu powstrzymanie dalszego wylesiania od 2030 r. Po raz pierwszy w historii strony umowy handlowej podlegającej mechanizmowi rozstrzygania sporów podejmują indywidualne zobowiązanie prawne do powstrzymania wylesiania. W umowie zapewniono też organizacjom społeczeństwa obywatelskiego możliwość odegrania aktywnej roli w monitorowaniu wdrażania umowy, m.in. pod kątem jej wpływu na środowisko;
- 7) nowe możliwości dla oferentów z UE, jeśli chodzi o uczestnictwo w przetargach w państwach MERCOSUR, które nie są członkami Porozumienia WTO w sprawie zamówień rządowych. Dzięki umowie państwa MERCOSUR po raz pierwszy otworzą swoje rynki zamówień rządowych dla zagranicznych podmiotów. Przedsiębiorstwa z UE będą mogły starać się o zamówienia organów publicznych, takich jak ministerstwa rządów centralnych czy inne agencje rządowe i federalne, na równych zasadach z przedsiębiorstwami z państw MERCOSUR;
- 8) wyeliminowanie barier technicznych i regulacyjnych w handlu towarami, w szczególności przez wspieranie stosowania przez producentów własnej certyfikacji i ujednolicania na podstawie norm międzynarodowych przyjętych przez ISO, IEC, ITU i Kodeks Żywnościowy, a także przez inne międzynarodowe organizacje normalizacyjne, zgodnie ze wspólną definicją uzgodnioną przez UE i MERCOSUR. Osiągnięto porozumienie służące ograniczeniu powielania testów w sektorze elektroniki w obszarach o niskim poziomie ryzyka. Opracowany zostanie również specjalny załącznik dotyczący pojazdów silnikowych promujący regulaminy

Europejskiej Komisji Gospodarczej ONZ i ograniczający powielanie badań w tym sektorze;

- 9) kompleksowy załącznik określający szczegółowe postanowienia, które ułatwią handel winem i napojami spirytusowymi, obejmujący uznawanie praktyk enologicznych, certyfikacji i etykietowania, zgodnie z najnowszymi umowami UE o wolnym handlu;
- 10) otwarcie sektorów usług i ułatwienie handlu usługami między UE a MERCOSUR, zarówno przez zakładanie lokalnych przedsiębiorstw, jak i na zasadach transgranicznych. Umowa obejmuje szeroki wachlarz sektorów usług, m.in. usługi biznesowe, usługi finansowe, telekomunikację, transport morski (po raz pierwszy MERCOSUR otwiera transport morski wewnątrz regionu), usługi pocztowe i kurierskie. Zawiera również zobowiązania dotyczące zakładania przedsiębiorstw, zarówno w sektorach usługowych, jak w i innych sektorach. Umowa zapewni równe warunki działania dla usługodawców z UE oraz ich konkurentów w MERCOSUR. „Prawo do wprowadzania regulacji” w interesie publicznym jest w pełni zachowane na wszystkich szczeblach sprawowania rządów. Umowa zawiera również zaawansowane postanowienia dotyczące przemieszczania się specjalistów w celach biznesowych, np. kadry kierowniczej lub specjalistów, których przedsiębiorstwa z UE delegują do swoich jednostek zależnych w państwach MERCOSUR. Zawarto w niej również obszerny rozdział dotyczący handlu elektronicznego, co jest nowością dla partnerów z MERCOSUR;
- 11) wysoki poziom ochrony i egzekwowania praw własności intelektualnej, w tym szczegółowe postanowienia dotyczące praw autorskich, tajemnic przedsiębiorstwa i egzekwowania praw zapewniające lepszą ochronę;
- 12) wysoki poziom ochrony i egzekwowania unijnych oznaczeń geograficznych (OG), porównywalny z obowiązującym w UE, w odniesieniu do 344 unijnych nazw produktów żywnościowych o wysokiej jakości, produktów sektora wina i napojów spirytusowych;
- 13) rozdział poświęcony MŚP, aby zapewnić im pełne korzystanie z możliwości oferowanych przez Umowę przejściową w sprawie handlu;
- 14) sprawne mechanizmy rozstrzygania sporów za pośrednictwem organu arbitrażowego lub z pomocą mediatora. Rozdział dotyczący rozstrzygania sporów zawiera nowe postanowienia wzorowane na przewidzianej przez WTO skardze niezwiązanej z naruszeniem – jeżeli jedna ze stron uważa, że środek zastosowany przez drugą stronę eliminuje lub w sposób istotny narusza jej korzyści płynące z umowy, może zwrócić się do organu arbitrażowego o rozstrzygnięcie tej kwestii.

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie zawarcia, w imieniu Unii Europejskiej, Umowy przejściowej w sprawie handlu między Unią Europejską, z jednej strony, a Wspólnym Rynkiem Południa, Republiką Argentyńską, Federacyjną Republiką Brazylii, Republiką Paragwaju i Wschodnią Republiką Urugwaju, z drugiej strony

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 91 ust. 1, art. 100 ust. 2 oraz art. 207 ust. 4 akapit pierwszy, w związku z art. 218 ust. 5, art. 218 ust. 6 akapit drugi lit. a) oraz art. 218 ust. 7,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

uwzględniając zgodę Parlamentu Europejskiego²,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Zgodnie z decyzją Rady nr [XX]³ w dniu [XX XXX 2025] r. podpisano Umowę przejściową w sprawie handlu między Unią Europejską, z jednej strony, a Wspólnym Rynkiem Południa oraz Republiką Argentyńską, Federacyjną Republiką Brazylii, Republiką Paragwaju i Wschodnią Republiką Urugwaju, z drugiej strony (zwaną dalej „Umową”), z zastrzeżeniem jej zawarcia w późniejszym terminie.
- (2) Umowę należy stosować tymczasowo między Unią, z jednej strony, a co najmniej jednym Państwem-Sygnatariuszem MERCOSUR, z drugiej strony, zgodnie z art. 23.3 Umowy, do czasu zakończenia procedur niezbędnych do jej wejścia w życie. Należy wyrazić zgodę Unii na tymczasowe stosowanie Umowy między Unią a co najmniej jednym Państwem-Sygnatariuszem MERCOSUR, zgodnie z art. 23.3 ust. 2 Umowy, wraz ze zgodą Unii na związanie się postanowieniami Umowy.
- (3) Umowę należy zatwierdzić.
- (4) Zgodnie z art. 218 ust. 7 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej należy upoważnić Komisję do zatwierdzenia w imieniu Unii niektórych zmian w Umowie przez organ ustanowiony na mocy Umowy zgodnie z art. 12.26 oraz art. 22.1 ust. 6 lit. f) pkt (ii), (iv), (xvi) Umowy.
- (5) Zgodnie z art. 23.7 ust. 1 Umowy nie przyznaje ona w Unii praw osobom ani nie nakłada na osoby obowiązków innych niż prawa i obowiązki powstałe między Stronami na podstawie prawa międzynarodowego publicznego,

² Dz.U. C z, s. . .

³ [Wpisać odesłanie.]

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Niniejszym zatwierdza się Umowę przejściową w sprawie handlu między Unią Europejską, z jednej strony, a Wspólnym Rynkiem Południa oraz Republiką Argentyńską, Federacyjną Republiką Brazylii, Republiką Paragwaju i Wschodnią Republiką Urugwaju, z drugiej strony (dalej zwaną „Umową”)⁴.

Artykuł 2

Do czasu wejścia w życie Umowy stosuje się ją tymczasowo, między Unią, z jednej strony, a co najmniej jednym Państwem-Sygnatariuszem MERCOSUR, z drugiej strony, zgodnie z art. 23.3 Umowy, poczynwszy od pierwszego dnia drugiego miesiąca następującego po dniu, w którym jedno Państwo-Sygnatariusz MERCOSUR lub więcej Państw-Sygnatariuszy MERCOSUR, w zależności od przypadku, powiadomiło Unię o zakończeniu swoich odpowiednich procedur wewnętrznych niezbędnych do tymczasowego stosowania Umowy i potwierdziło swoją zgodę na tymczasowe stosowanie Umowy⁵.

Artykuł 3

Do celów art. 12.26 Umowy każdą zmianę lub poprawkę do załączników 12-A do 12-E do Umowy zatwierdza Komisja w imieniu Unii, po konsultacji z Komitetem ds. Polityki Handlowej.

Artykuł 4

1. Do celów art. 2 ust. 6 załącznika 2-D i art. 22.1 ust. 6 lit. f) pkt (ii) Umowy każdą zmianę do dodatku 2-D-1 do załącznika 2-D do Umowy zatwierdza Komisja w imieniu Unii, po konsultacji z Komitetem ds. Polityki Handlowej.
2. Do celów art. 5 ust. 4 załącznika 2-D i art. 22.1 ust. 6 lit. f) pkt (iv) Umowy każdą zmianę do dodatku 2-D-3 do załącznika 2-D do Umowy zatwierdza Komisja w imieniu Unii, po konsultacji z Komitetem ds. Polityki Handlowej.

Artykuł 5

Do celów art. 13.39 i art. 22.1 ust. 6 lit. f) pkt (xii) Umowy każdą zmianę do załącznika 13-C do Umowy zatwierdza Komisja w imieniu Unii, po konsultacji z Komitetem ds. Polityki Handlowej.

⁴ Tekst Umowy publikuje się w Dz.U. L, XXXXX.

⁵ Data, od której Umowa ma być tymczasowo stosowana między Unią, z jednej strony, a co najmniej jednym Państwem-Sygnatariuszem MERCOSUR, z drugiej strony, zostaje opublikowana przez Sekretariat Generalny Rady w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 6

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej przyjęcia⁶.

Sporządzono w Brukseli dnia r.

*W imieniu Rady
Przewodniczący*

⁶ Data wejścia w życie Umowy zostanie opublikowana przez Sekretariat Generalny Rady w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

**OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH REGULACJI „DOCHODY” –
W PRZYPADKU WNIOSKÓW MAJĄCYCH WPLYW NA BUDŻET PO STRONIE
DOCHODÓW**

1. TYTUŁ WNIOSKU:

Wniosek dotyczący decyzji Rady w sprawie zawarcia, w imieniu Unii Europejskiej, Umowy przejściowej w sprawie handlu między Unią Europejską, z jednej strony, a Wspólnym Rynkiem Południa oraz Republiką Argentyńską, Federacyjną Republiką Brazylii, Republiką Paragwaju i Wschodnią Republiką Urugwaju, z drugiej strony

2. LINIE BUDŻETOWE:

Linia budżetowa po stronie dochodów (rozdział/artkuł/pozycja): Rozdział 12 art. 120

Kwota zapisana w budżecie na dany rok (2025): 21 082 004 566 EUR

(tylko w przypadku dochodów przeznaczonych na określony cel):

Dochody zostaną przypisane do następującej linii budżetowej po stronie wydatków (rozdział/artkuł/pozycja):

3. WPLYW FINANSOWY

☐ Wniosek nie ma wpływu finansowego

☒ Wniosek nie ma wpływu finansowego na wydatki, lecz ma wpływ finansowy na dochody

☐ Wniosek ma wpływ finansowy na dochody przeznaczone na określony cel

Wpływ ten jest następujący:

(w mln EUR do jednego miejsca po przecinku)

Linia budżetowa po stronie dochodów	Wpływ na dochody	12 miesięcy	Rok 2026
Rozdział 12 art. 120	247,5 mln EUR	Wejście w życie oczekiwane na początku 2026 r.	0
Rozdział 12 art. 120			

Sytuacja po rozpoczęciu działania					
Linia budżetowa po stronie dochodów	[N+15]	[N+16]	[N+17]	[N+18]	[N+19]
Rozdział 12 art. 120	1 mld EUR	1 mld EUR	1 mld EUR	1 mld EUR	1 mld EUR

Rozdział/artykuł/pozycja...					
-----------------------------	--	--	--	--	--

(Tylko w przypadku dochodów przeznaczonych na określony cel, pod warunkiem że linia budżetowa jest już znana):

Linia budżetowa po stronie wydatków ⁷	Rok N	Rok N + 1
Rozdział/artykuł/pozycja...		
Rozdział/artykuł/pozycja...		

Linia budżetowa po stronie wydatków	[N+2]	[N+3]	[N+4]	[N+5]
Rozdział/artykuł/pozycja...				
Rozdział/artykuł/pozycja...				

4. ŚRODKI ZWALCZANIA NADUŻYĆ FINANSOWYCH

5. POZOSTAŁE UWAGI

Decyzja, której dotyczy wniosek, nie powoduje dodatkowych kosztów (wydatków) w budżecie UE.

Umowa przejściowa w sprawie handlu będzie miała wpływ finansowy na budżet UE po stronie dochodów. Umowa przejściowa w sprawie handlu po wejściu w życie spowoduje utratę należności celnych szacowaną na 247,5 mln EUR⁸. Po pełnym wdrożeniu Umowy przejściowej w sprawie handlu po stronie UE (po 15 latach od jej wejścia w życie) roczna utrata należności celnych osiągnie według szacunków 1 mld EUR. Szacunki te opierają się na przewidywanych zmianach w handlu w ciągu najbliższych 15 lat, w przypadku gdyby żadna umowa nie została zawarta.

Oczekiwany jest jednak pośredni pozytywny wpływ w związku ze wzrostem zasobów związanych z podatkiem od wartości dodanej i dochodem narodowym brutto.

⁷ Do wykorzystania wyłącznie w razie potrzeby.

⁸ Szacunkowa kwota utraty dochodów podatkowych w wysokości 247,5 mln EUR jest pomniejszona o koszty poboru (od szacowanej utraty dochodów wynoszącej 330 mln EUR odliczono 25 %).